

ли влъхвите, когато се връщали от Витлеем по друг път (т. е. не през Йерусалим) в своята страна. За мястото на този манастир в житието на преп. Сава се споменава следното: "Авва Теодосий живял на запад от лаврата на около 35 стаии и там, със съдействието на Христа (с Христова помощ), основал киновия."

8. *Лаврата или килията на Хузевит*, построена според преданието на мястото, дето постил Иоаким "заради безплодието". В житието на преп. Сава е казано, че по негово време просиял с добродетели св. Йоан Хузевит, основател на тази обител, станал после епископ на Кесария Палестинска. Развалини от тази обител се намират покрай Кутилийския поток, който в своето горно течение през пустинята Фаран се нарича Фара, недалеко от Йерихонския път. Изпитала общата съдба на обителите на пустинята на св. град, лаврата била разорена от варварите. През XVI в. тя била възстановена от двама любители на безмълвието, но скоро отново запустяла. Интересните развалини с добре запазени фрески и надписи в гробницата поради недостъпната местност биват рядко посещавани от пътешественици. Недалеко от лаврата, покрай същия поток, се виждат неголеми развалини, които според преданието се наричат скит на Георги Хузевит.

9. *Лаврата на преп. Сава* съществува и досега. От обителите, основани в пустинята близо до тази лавра от самия преп. Сава и неговите ученици, ще споменем:

а. *Новата лавра*, основана от излезли не по желанието на преп. Сава от Великата лавра, се намира недалеко от Текуи, на юг при текуйския поток. Мястото на тази лавра още не е изследвано точно, но изглежда не е трудно да се намери, следвайки указанието на Евтимивия житиеписец, монах Кирил, който сам живял в тази лавра след изгонването от нея на монасите, следовници на учението на Ориген.

б. *Пещерната киновия* при потока на 15 стаии от лаврата на преп. Сава, недалеч на запад от Кастелия, а от киновията на Иеремия на 5 стаии на юг. Тук, на северната скала, има голяма пещера, която била приспособена за църква, а при нея се образувала тъй наречената Пещерна киновия.

в. *Кастелийската киновия*. Кастелийският хълм се намира на североизток от лаврата, на около 20 стаии. Мястото е известно. Виждат се следи от църквата и от мозаичния ѝ под.

г. *Схолариевата киновия*, наречена на името на първия ѝ игумен Йоан от схолариите, ученик на преп. Сава. Тя била обърната в църква от кула или замък, построен от императрица Евдокия на най-високата в цялата източна пустиня планина, на запад от Пещерната киновия, на 30 стаии от лаврата на св. Евтимий. Мястото е известно на монасите на преп. Сава. Местоположението на трите гореспоменати киновии и на лаврата на преп. Сава в житието му се определя така: пещерната киновия се намира на североизток от великата лавра; на източната ѝ страна се намира Кастелийската киновия, а на западната, почти на 5 стаии - Схолариевата киновия.